

Meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluinerit pillugit Kalaallit Nunaanni ilisimasat

Viden om seksuelle overgreb mod børn i Grønland

MIPI Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik – Videnscenter om
børn og unge – www.mipi.gl

Lona Lynge, Immikkoortortami ataqatigiissaarisuugallartoq

Saqqummiussassap imarisaa

- 1) Ilisimasat suut pigaagut?
- 2) Kisitsisitigut paasissutissat suut pigaagut?
- 3) Paasissutissat ilisimasarineqarsinnaasullu suut kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit pillugit amigaatigaagut qanoq annertutiginersoq qanorlu kingunilutsitsisarnerlu pillugit?
- 4) Ilisimasat / Paasissutissat suut sulissutiginerusariaqarpagut meeqqanut kanngutsaaliisarnerit annikillisinniarlugit?

Ilisimasat

- **Kalaallit Nunaanni meeqqat – meeqqat 0-imiit 14-it ilanngullugit ukiullit ilaqtariillu atugarissaarnerannik misissuineq (SFI & Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik, 2009):**
 - Sumiginnagaasarneq pillugu oqaatsit assigiinngitsut nassuiaasersukkat atornerqarput misissuinerup inerneru allattorneranni, tassaasut:
 - 1) Peqataalluni kinguaassiuutitigut atornerluineq (aktivt)
Ima paasillugu: *meeraq atoqatigiinnikkut imalt. Attualluni anisoorniarsarinikkut kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasoq*
 - 2) Iliuuseqarnani kinguaassiuutitigut atornerluineq (passivt)
Ima paasillugu: *kinguaassiuutinik isiginnaartillugu, tiingalluni/kinguaassiuutinik attuualaaritillugu imalt. Filmimik pornumut tunngasunik isiginnaartillugu*

Misissuinermi inernerineqartut

Peqataalluni kinguaassiutitigut atornerluineq:

Kinguaassiutitigut atornerluineq pillugu anaanap ilisimasaa
pasitsassimaarneraluunniit

4

Iliuuseqarnani kinguaassiu.t atornerluineq:

Kinguaassiutitigut kanngunartuliomeq pillugu anaanap ilisimasaa
pasitsassimaarneraluunniit

5

Anaanap nammineq misigisai:

Anaana meeraalluni kinguaassi. Atornerlunneqarsimavoq
kanngunartuliorfigitilluniluunniit

35

Misissuinermi naqissuserneqartut

- Kinguaasiuutitigut atorneerluinerit aammalu imigassamik ajornartorsiornerit pillugit misissuinermi ataqatigiinnerannik misiliinerup takutippaa:
 - imigassamik ajornartorsiulersinnaaneq *annertunerusoq* atorneerlunneqarsimagaanni
- Erniniarneq ajornarnerulersinnaavoq aammalu anaanap meeqqaminut qanillivissinnaanissani ajornartorsiutigisinnaavaa.
- Kinguaassiuutitigut atorneerlunneqarsimasut ilaat annikitsuvararsuarmik imminut tatiginnissuteqarlutik peroriartortarput, aamma isummerniarnissaq aaliangersinnanerlu ajornartorsiutigisarpaat.

Ilisimasat

- Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2005-2007 – Levevilkår, livsstil og helbred (SFI, Syddansk universitet, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik, 2008)

Kinguaassiuutitigut atornerluinerit pillugit misissuinermit
apeqquteqarnerit persuttaasarnernut/
persuttartissimanermut apeqqutinut ataatsimoorput

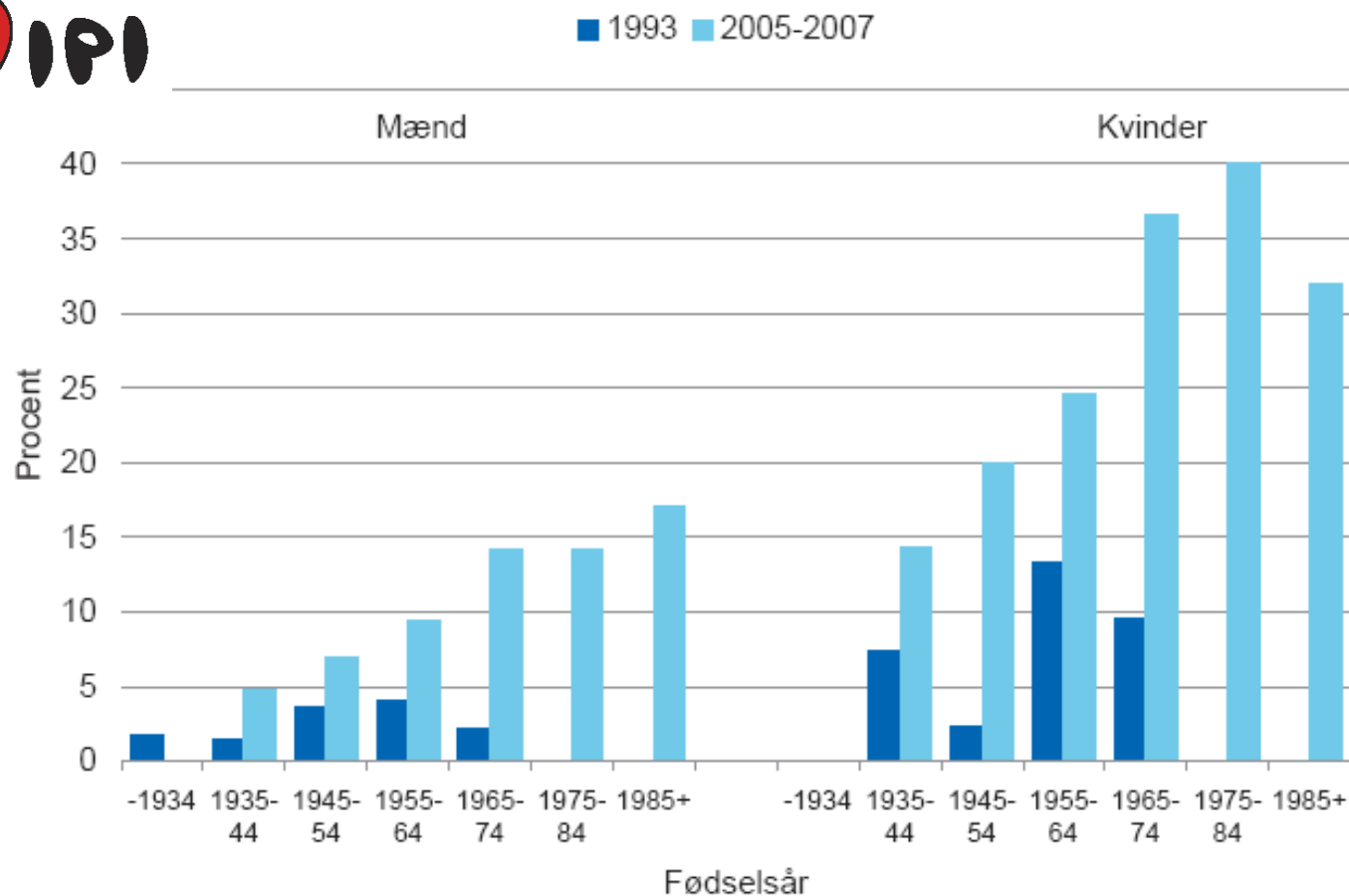
Akissutigineqarsimasut ikiginarput ukua qulaani pineqartut
pillugit, **1790** peqataasut **affaat** sinnilaarlugit taakkua
pineqartut pillugit apeqqutit akisimanngimmassuk

Inernerineqartut

- 31%-it nalunaarsimapput kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimallutik (meeraarnerminni, inuusuttuaraanerminni inersimasuunerminnilu)
- Arnat: 43% - angutit: 16%.
- Inersimasut tallimaagaa-ngata ataaseq meeraarnermini kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasarpoq

Ukiut:	%-it
13-17-inik ukioqarlutik	14
13-it inorlugit ukioqarlutik	21

Figur 6.3 Seksuelle overgreb mod børn (under 13 år). Mænd og kvinder efter fødselsår. Befolkningsundersøgelserne i Grønland 1993 og 2005-2007. 1993: N=547 (mænd) og N=532 (kvinder). 2005-2007: N=578 (mænd) og N=590 (kvinder). Undersøgelsen i 1993 dækker fødselsår til og med 1974; 2005-2007 dækker fødselsår fra 1935. Kun grønlændere.

Inernerineqartut

- Arnat meeraallutik atornerlunneqarsimasut 47% angerlarsimaffianni imigassamik ajornartorsiuteqartoqarsimavoq, angutit 26%-ii.
- Misissuinerullu aamma takutippaa atornerlunneqarsimaneq meeraanermi inuusuttuaraanermiluunniit angerlarsimaffimmilu imigassamik ajornartorsiuteqarsimanagera kingusinnerusukkut imminoriarnermik kinguneqarsinnaasoq.
- Atornerluisuusooq, slide tullia:

Inernerineqartut

Misissuinermit peqataasut **45%**-ii nalunaarsimapput atornerluisoq nalunngisarineqanngitsoq, imalt. inuk alla Inersimasut **pingasuugaangata ataaseq**, inersimasullu meeraanermi **tallimaagaangata ataaseq** kinguaassiuutitigut atornerlunneqarnikuusimapput

Atornerlunneqarsimasup ukiui:	Atornerluisoq:
Meeraq 13-it inorlugit ukiulik:	Ilaqutaasoq, angajoqqaaq
Inuusuttuaraq 13-17-inik ukiulik:	aappaq, ikinngut, ilaqutaq
Inersimasoq 18-ileereersoq	aappaq, ikinngut

Ilisimasat

- **Unges trivsel i Grønland 2004** (Inussuk – arktisk forskningsjournal 1-2006 – Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Namminersorlutik Oqartussat)
- 15-17-inik ukiullit apeqqutit qarasaasiakkut akivaat, 508-pput.
- 467 –it atoqateqartarnermut tunngasut akisimavaat
- 231-it utoqqaanernik atoqateqarsimanernut tunngasut akisimallugit – misissuinerimli inernerineqartut **147-it** akissutaat aallaavigineqartariaqarsimapput kukkusoqarsimammat...

Inernerineqartut

- Immikkoortitikkat pingasut:
 - Pillarneqaataasussat
 - Pillarneqaataasussatut misiginngisat
 - Pillarneqaataasussatut inissisimasut

Niviarsiaqqat atornerlunneqarsimasutut misigisimasut
17%-iupput, nukappiaqqallu 3%-it

- Niviarsiaqqat 28%-ii nukappiaqqallu 9%-ii
kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimapput

Inernerineqartut

Tabel 5.1. Forekomst af forskellige typer seksuelle overgreb mod børn under 15 år i Grønland 2004. Procent af det samlede antal drenge (102) og piger (129), der har besvaret en række uddybende spørgsmål. Justering for uoplyst alder ved at antage, at de uoplyste fordeler sig på type overgreb som de oplyste.

	Drenge			Piger		
	Antal	%	95% sikkerheds-interval	Antal	%	95% sikkerheds-interval
Strafbare seksuelle forhold						
Seksuelle oplevelser med en ældre person, muligvis før det fyldte 15. år, partner 15+ år	21	20,6	(12,7-30,3)	83	64,3	(51,2-78,9)
heraf egen alder uoplyst	10	9,8	(4,7-16,8)	15	11,6	(6,5-18,2)
Minimumstal for strafbare forhold	11	10,8	(5,4-18,0)	68	52,7	(40,9-66,0)

Inernerineqartut

Strafbare seksuelle oplevelser, der ikke er opfattet som overgreb (i alt)	6	5,9	(2,2-11,5)	38	29,5	(20,9-39,5)
Alder 12-14 år, partner under 18 år og ikke opfattet som overgreb	3	2,9	(0,6-7,1)	24	18,6	(11,9-26,7)
Alder 12-14 år, partner 18+ og ikke opfattet som over- greb	3	2,9	(0,6-7,1)	14	10,9	(6,0-17,2)

Inernerineqartut

Sikre seksuelle overgreb (i alt)	5	4,9	(1,6-10,0)	30	23,3	(15,7-32,2)
Alder 12-14 år, oplevet som overgreb	3	2,9	(0,6-7,1)	17	13,2	(7,7-20,2)
Alder under 12 år	2	2,0	(0,2-5,5)	13	10,1	(5,3-16,3)
Sikre seksuelle overgreb, justeret for uoplyst alder	9,5	9,3	(4,4-16,1)	36,6	28,4	(19,9-38,3)

Inernerineqartut

- Amerlanerit ikinngutitut, qatanngutitut allanullu oqaluttuarnikuusimapput atornerlunneqarsimaneq pillugu. Affaasa anaanartik oqaluttuunnikuusimavaat. Ikittuaqqat politiit oqaloqatigisimavaat.
- Pillarneqaataasussanik inuusuttut atoqatigiinnermik misigisaqarsimasut (15-it inorlugit ukioqarlutik) ilisarnaatit (psykosocial):
 - Nunaqarfinni najugaqakkajunnerusimapput 10-nik ukioqarneranni
 - Inuusuttut ilaquttami qaninnerni imigassanik ajornartorsiutilinniikkajupput
 - Inuusuttullu taakkua namminneq imigassamik atuinerat aallartiaarsimavoq (13-inik ukioqalinngitsiarnermi)

Inernerineqartut

Inuusuttut pillaataasussanik
atoqateqarnermik misigisaqarnikut 15-
iliinnginnermini **53%**-ii
imminoriarnikuusimapput, akerlianillu
kinguaassiuutitigut
atornerlunneqarsimanngitsutut
nalunaarsimasut ikinnerungaatsiarlutik,
tassa **8%**-ii imminoriarnikuusimallutik.

Ilisimasat suut amigaataappat?

- Kisitsisitigut paasissutissat / statistik:
 - Ajornartorsiutip ersersinneqarnerunissaa annertussusaalu
 - Atornerlunneqarsimasut pillugit: piffii, pissutaat, ilisarnaataat, meeqqat akornamminni killisanik qangiisinnaasarneri, innarluutillit, ataasiarlutik misigineqartartut qassiuppat, arlaleriarlutik atornerlunneqarsimasut qassiuppat assigisaallu.
 - Soorlu aamma: ilaqutariinni atornerluisoqarsimaneri, ilaqutariit avataanni, kanngutsaaliuisimanernik misigisat, qassillu 15-it inorlugit ukiullit nalaataqarsimaneri.
 - Suut meeqqap inuunerani pissutsit pisoqataasinnaaneri, soorlu: tarnikkut/timikkut persuttaaneq, imigassamik ajornartorsiuteqarnerit, qanigisami ajornartorsiutit suunerannik, ungasinnerusumilu ajornartorsiutit suuneri assigisaallu.

Ilisimasat suut amigaataappat?

- Misigisanik oqaluttuat aallaavigalugit misissuineq:
 - Atornerlunneqarsimasut oqaluttuaraangamik misigisaminnik qanoq qisuariarfigineqartarpat? – oqaluttuareeraangamik qanoq namminneq qisuariaateqartarpat? – arlaatigut ikiorneqarnissaminnik iliuuseqartarpat?
 - Arnat angutillu misigisaat – kingunerlutsitsisarnerinik assigiinngissutsit
 - Meeqqat inuusuttuaqqallu isaannit ajornartorsiutit paasillugit inersimasunit paasinnittariaasiat allaanerummat
 - Niviarsiaqqat nukappiaqqallu killissai pillugit
 - Kiisalu: atornerluisoq pillugu ilisimasat nutaat, atornerlugaanikuua, sooq meeqqanik inuusuttuaqqanilluuniit atoqateqarusuttarnera il. il.

Ilisimasat suut amigaataappat?

- Ilisimatusaatit aallaavigalugit nuna tamakkerlugu misissuineq: *kinguaassiuutinik atornerluisarneq suliniutit pitsaaliuinerillu pillugit.* Iluaqutaappat??
- Unges trivsel i Grønland 2004 ilaarlugu inuusuttuaqqat akornanni atoqatigiittarnermut tunngasunik apersuineq (gentagelse)
- Kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit politiinut socialeqarfinnullu suliassanngortinneqartartut pillugit misissueqqissaarneq (uani ujartorniarlugu qanoq sullilluarneqarsinnaaneri) tapertaralugu kvalitativimik apersuinerimik misissuineq
- Meeqqat akornanni kinguaassiuutaasa pissusaat (seksuel adfærd) – sullissisut tappinnerulersinnaaniassammata atornerlunneqarsimasut pillugit – angerlarsimaffimmi kinguaassiuutitigut atornerluinerit pillugit taakkuunerummata pasitsaassaarsinnaasut...

- Qulequtarineqartoq pillugu paasisaqarnerorusukkait MIPIp nittartagaa misissuataarfigineqarsinnaavoq:
 - www.mipi.gl
 - MIPI – Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik, Postboks 1290, Hans Egedep aqq. 5, 3900 Nuuk
 - Oq.: 34 69 43 imalt. 34 69 42
 - Email: mipi@gh.gl